# ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)
zo 7. júla 2005 *

Vo veci C-227/03,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Rechtbank te Amsterdam (Holandsko) z 21. mája 2003 a doručený Súdnemu dvoru 26. mája 2003, ktorý súvisí s konaním:

**A. J. van Pommeren-Bourgondiën**

proti

**Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank,**

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory A. Rosas, sudcovia J.-P. Puissochet (spravodajca), S. von Bahr, U. Lõhmus a A. Ó Caoimh,

* Jazyk konania: holandčina.

generálny advokát: F. G. Jacobs,
tajomník: H. von Holstein, zástupca tajomníka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 9. decembra 2004,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— A. J. van Pommeren-Bourgondiën, v zastúpení: P. de Casparis, advocaat,

— Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank, v zastúpení: G. Vonk, splnomocnený zástupca,

— holandská vláda, v zastúpení: H. G. Sevenster a C. Wissels, splnomocnené zástupkyne,

— belgická vláda, v zastúpení: A. Snoecx a M. Wipanir, splnomocnení zástupcovia,

— grécka vláda, v zastúpení: M. Apessos a D. Kalogiros, ako aj I. Pouli, splnomocnení zástupcovia,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: D. Martin, H. van Vliet a R. Troosters, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 24. februára 2005,

vyhlásil tento

## Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 39 ES a článku 13 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva, vo verzii zmenenej a doplnenej nariadením Rady (EHS) č. 2195/91 z 25. júna 1991 (Ú. v. ES L 206, s. 2, ďalej len „nariadenie č. 1408/71").

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu pani van Pommeren-Bourgondiën proti Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank (Správna rada inštitúcie sociálneho zabezpečenia, ďalej len „rada SVB"), ktorého predmetom je odmietnutie rady SVB zachovať povinné poistenie žalobkyne v určitých častiach sociálneho zabezpečenia, pretože nemá bydlisko v Holandsku.

## Právny rámec

*Právo Spoločenstva*

3 V súlade s článkom 4 ods. 1 sa nariadenie č. 1408/71

„... vzťahuje na všetky právne predpisy, ktoré sa týkajú týchto častí sociálneho zabezpečenia:

a) nemocenské dávky a dávky v materstve;

b) dávky v invalidite...;

c) dávky v starobe;

d) pozostalostné dávky;

...

g) dávky v nezamestnanosti;

h) rodinné dávky."

4 Hlava II (články 13 až 17a) tohto nariadenia s názvom „Určenie príslušnosti právnych predpisov" upravuje kolízne situácie.

5 Podľa znenia článku 13 nariadenia č. 1408/71 platí:

„1. Pokiaľ v článku 14c nie je ustanovené inak, osoby, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, podliehajú právnym predpisom len jedného členského štátu. Tieto právne predpisy sa určia v súlade s ustanoveniami tejto hlavy.

2. Pokiaľ články 14 až 17 neustanovujú inak:

a) na osobu zamestnanú na území jedného členského štátu sa vzťahujú právne predpisy tohto štátu dokonca aj vtedy, ak má bydlisko na území iného členského štátu...

...

f) na osobu, ktorá prestane podliehať právnym predpisom členského štátu, bez toho, aby sa na ňu začali vzťahovať právne predpisy iného členského štátu..., sa budú vzťahovať právne predpisy členského štátu, na území ktorého má bydlisko..."

6 Podľa článku 10b nariadenia Rady (EHS) č. 574/72 z 21. marca 1972, ktorým sa stanovuje postup pri vykonávaní nariadenia č. 1408/71 (Ú. v. ES L 74, s. 1; Mim. vyd. 05/001, s. 83) vo verzii zmenenej a doplnenej a aktualizovanej nariadením Rady (ES) č. 118/97 z 2. decembra 1996 (Ú. v. ES L 28, 1997, s. 1; Mim. vyd. 05/003, s. 3) platí:

„Podmienky a deň, kedy sa právne predpisy členského štátu prestávajú vzťahovať na osobu uvedenú v článku 13 ods. 2 písm. f) nariadenia [č. 1408/71], sa stanovia v súlade s týmito právnymi predpismi..."

7 Podľa článku 15 nariadenia č. 1408/71:

„1. Články 13 až 14d sa nevzťahujú na dobrovoľné poistenie alebo voliteľné nepretržité poistenie, s výnimkou prípadu, pokiaľ v súvislosti s jednou z častí uvedených v článku 4 v ktoromkoľvek členskom štáte existuje len dobrovoľný systém poistenia.

2. Ak má uplatnenie právnych predpisov dvoch alebo viacerých členských štátoch za následok prekrývanie poistenia:

— pri systéme povinného poistenia a jedného alebo viacerých systémov dobrovoľného alebo voliteľného nepretržitého poistenia sa na dotknutú osobu vzťahuje výlučne systém povinného poistenia;

— pri dvoch alebo viacerých systémoch dobrovoľného alebo voliteľného nepretržitého poistenia môže dotknutá osoba vstúpiť iba do systému dobrovoľného alebo do systému voliteľného nepretržitého poistenia, podľa toho, ktorý si zvolí.

3. V súvislosti s invaliditou, starobou a úmrtím (dôchodky) môže však dotknutá osoba vstúpiť do systému dobrovoľného alebo voliteľného nepretržitého poistenia členského štátu dokonca aj keď sa na ňu povinne vzťahujú právne predpisy iného členského štátu, ak takéto prekrývanie vyslovene alebo implicitne pripúšťa prvý členský štát."

*Vnútroštátna právna úprava*

8 Holandské kráľovstvo stanovuje rozlišovanie medzi dvoma typmi sociálneho zabezpečenia, a to na jednej strane „všeobecný systém sociálneho poistenia" a na druhej strane „systém sociálneho poistenia zamestnancov".

9 Všeobecný systém sociálneho poistenia zahŕňa tieto zákony:

— zákon o všeobecnom systéme rodinných prídavkov (Algemene Kinderbijslagwet, ďalej len „AKW"),

— zákon o všeobecnom systéme dôchodkov pre pozostalých (Algemene Nabestaandenwet, ďalej len „ANW"),

— zákon o všeobecnom systéme starobných dôchodkoch (Algemene Ouderdomswet, ďalej len „AOW"),

— zákon o všeobecnom systéme náhrady nákladov pre zvláštnu starostlivosť o zdravie (Algemene wet bijzondere ziektekosten, ďalej len „AWBZ").

10 Sociálne poistenie zamestnancov je predmetom týchto zákonoch:

— zákon o nemocenskom poistení (Ziektewet, ďalej len „ZW"),

— zákon o nemocenských poisťovniach (Ziekensfondwet, ďalej len „ZFW"),

— zákon o podpore v nezamestnanosti (Werkloosheidswet, ďalej len „WW"),

— zákon o poistení pre prípad práceneschopnosti (Arbeidsongeschiktheidsverzekering, ďalej len „WAO").

11 Čo sa týka všeobecného systému sociálneho poistenia, holandské právne predpisy pôvodne upravovali systém, v rámci ktorého boli osoby s bydliskom mimo územia Holandska poberajúce dlhodobo určité holandské dávky povinne poistené za určitých podmienok.

12 Článok 8 holandskej vyhlášky o rozšírení a vymedzení kategórií osôb poistených na základe sociálnych poistení (Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen) z 3. mája 1989 stanovoval:

„1. V rámci sociálneho poistenia je poistená každá osoba, ktorá prenáša svoje bydlisko mimo územia Holandska a v deň odchodu mala nárok:

a) na dávku na základe WAO

...

2. V rámci sociálneho poistenia je poistená každá osoba, ktorá nebýva v Holandsku a má nárok na dávku... uvedenú v odseku 1, ak tento nárok vyplýva z povinného sociálneho poistenia alebo z dobrovoľného poistenia na základe článku 45 AOW a článku 63 ANW, pokiaľ táto dávka... predstavuje najmenej 35 % minimálnej mzdy."

13 Vyhláška z 24. decembra 1998, ktorá nadobudla účinnosť 1. januára 1999, zrušila vyhlášku z 3. mája 1989. Článok 8 vyhlášky z 3. mája 1989 zostal v platnosti na základe článku 26 vyhlášky z 24. decembra 1998 na prechodnú dobu až do 1. januára 2000. K tomuto dátumu bolo ukončené povinné poistenie pre určité časti sociálneho zabezpečenia.

14 Osoby, ktoré od 1. januára 2000 neboli povinne poistené, sa mohli prípadne dobrovoľne poistiť na základe článku 2 ods. 1 vyhlášky z 2. januára 1990 (Besluit inzake vrijwillige verzekering). Podľa znenia tohto článku táto možnosť existuje rok po skončení povinného poistenia a pre nové poistenie stačí len oznámenie na Sociale verzekeringsbank (inštitúcia sociálneho zabezpečenia).

15 Článok 35 AOW znie:

„1. Osoba predtým poistená vo veku najmenej 15 rokov sa môže poistiť dobrovoľne, za predpokladu, že ešte nedosiahla vek 65 rokov, na dobu maximálne 10 rokov, ktorá začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy skončilo povinné poistenie. ...

3. Doba maximálne 10 rokov uvedená v odseku 1 sa nevzťahuje na: ... osobu, ktorá bola predtým poistená a dosiahla vek 50 rokov v dobe, kedy skončilo jej povinné poistenie a nemá bydlisko v Holandsku a má nárok na vyplácanie:

1° príspevku na základe zákona o poistení pre prípad práceneschopnosti (WAO) ...“

16 Podľa článku 63 ANW:

„1. Osoby, ktoré boli predtým poistené, sa môžu dobrovoľne poistiť za podmienok určených nariadením verejnej správy alebo ustanoveniami prijatými na jeho

uplatnenie, počas obdobia po ich 15. narodeninách ale pred dovŕšením 65. narodenín, pre obdobia, v ktorých nie sú poistené.

2. Pod podmienkami uvedenými v odseku 1 sa chápe najmä možnosť dobrovoľne sa poistiť uvedená v článku 45 všeobecného zákona o starobnom poistení."

17 Povinné poistenie je však zachované pre určité časti sociálneho zabezpečenia. Článok 27 vyhlášky z 24. decembra 1998 zachováva povinnosť uzatvoriť poistenie na základe AKW, pokiaľ najmladšie dieťa nedovŕšilo vek 18 rokov. Článok 7 tejto vyhlášky stanovuje, že na základe AWBZ je poistená osoba, ktorá nemá bydlisko v Holandsku, je poistená na základe ZFW a na základe nariadenia Rady Európskej únie môže v členskom štáte, v ktorom má bydlisko, uplatňovať nárok na dávky, ktoré sú jej vyplácané na náklady nemocenskej poisťovne.

18 V rámci sociálneho poistenia zamestnancov, najmä čo sa týka WAO, ZW a WW, platia pre povinnosť poistiť sa tieto podmienky:

— Článok 20 ZW stanovuje, že zamestnanci v zmysle ZW sú podľa ZW poistení. Podľa článku 8a ZW je na účely ZW za „zamestnanca" považovaná každá osoba, ktorá na základe povinného poistenia poberá dávku podľa WAO.

— Článok 8 WW stanovuje, že zamestnanci, ktorí sa v rámci pracovného pomeru stali práceneschopnými, si zachovávajú svoje postavenie zamestnanca.

— Dávky vyplácané na základe WAO a tie, na ktoré by mohli mať nárok zamestnanci s bydliskom v zahraničí na základe ZW a WW, sa nemôžu poskytovať súčasne.

## Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

19 Pani van Pommeren-Bourgondiën, holandská štátna príslušníčka s bydliskom v Belgicku, bola zamestnaná v Holandsku počas celého svojho pracovného života. Od roku 1997 dostáva dávku podľa WAO z dôvodu pracovnej neschopnosti, vypočítanú podľa najvyššieho stupňa pracovnej neschopnosti.

20 Pani van Pommeren-Bourgondiën bolo oznámené, že od 1. januára 2000 nie je povinne poistená v rámci určitých holandských sociálnych poistení, totiž podľa AOW, ANW a AKW z dôvodu, že nemá bydlisko v Holandsku. Zároveň jej bolo oznámené, že z tohto dôvodu nebudú od 1. januára 2000 z jej dávok na základe WAO zrážané príspevky do všeobecného sociálneho poistenia, ale že má možnosť dobrovoľne sa poistiť na základe AOW a ANW, keď si podá žiadosť na inštitúciu sociálneho zabezpečenia.

21 Pani van Pommeren-Bourgondiën namietala skončenie svojho povinného poistenia v tejto inštitúcii. Táto potvrdila svoje stanovisko listom z 28. augusta 2000.

22 Žalobkyňa nato podala sťažnosť na túto inštitúciu. Keďže táto neodpovedala, žalobkyňa podala žalobu na Rechtbank te Amsterdam.

23 Podľa názoru tohto súdu, v rozpore s tvrdeniami holandskej vlády, sú podmienky poistenia rozdielne v AOW a ANW, najmä výška poistného, podľa toho, či ide o povinné poistenie alebo dobrovoľné. V rámci povinného poistenia podľa AOW a ANW sa poistné vypočítava z dosiahnutého zdaniteľného príjmu v Holandsku, zatiaľ čo v rámci dobrovoľného poistenia sa vypočítava z celosvetového zdaniteľného príjmu.

24 Vnútroštátny súd sa okrem toho domnieva, že súčasná existencia povinných poistení a dobrovoľných poistení prináša so sebou nebezpečenstvo, že poistenej osobe bude znemožnené dodržať povinnosť uloženú nariadením č. 1408/71 byť poistený u jediného orgánu sociálneho zabezpečenia.

25 Za týchto okolností Rechtbank te Amsterdam rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Odporuje článku 13 ods. 2 písm. f) nariadenia č. 1408/71 právna úprava členského štátu, podľa ktorej osoba, ktorá ukončila všetky zárobkové činnosti na jeho území, zostáva poistená na základe týchto predpisov len vtedy, ak si tam zachová svoje bydlisko, zatiaľ čo táto osoba zostáva na základe právnych predpisov tohto členského štátu povinne poistená pre určitých iných častiach sociálneho zabezpečenia podľa právnych predpisov tohto členského štátu bez ohľadu na jej bydlisko?

2. Je pre odpoveď na prvú otázku podstatné, že podľa právnych predpisov tohto členského štátu môže byť osoba dobrovoľne poistená v niekoľkých častiach sociálneho zabezpečenia bez toho, aby takéto dobrovoľné poistenie bolo podmienené tým, že má bydlisko naďalej na území tohto členského štátu?

Ak je odpoveď na prvú otázku záporná, nasledujúca otázka je položená subsidiárne:

3. V situácii, aká je vyššie opísaná, má sa článok 39 ES vykladať v tom zmysle, že nahradenie povinného poistenia dobrovoľným poistením je nezlučiteľné s týmto ustanovením, ak zánik povinného poistenia vyplýva zo zavedenia požiadavky bydliska?"

## O prejudiciálnych otázkach

26 Podstatou otázok vnútroštátneho súdu, ktoré treba prejednať spoločne, je, či ustanoveniam článku 39 ES alebo článku 13 ods. 2 písm. f) nariadenia č. 1408/71 neodporuje uplatňovanie právnych predpisov, na základe ktorých osoba, ktorá ukončila všetky zárobkové činnosti na jeho území zostáva povinne poistená v určitých častiach sociálneho zabezpečenia, len ak si tam zachová svoje bydlisko, zatiaľ čo zostáva poistená pre určitú inú časť sociálneho zabezpečenia podľa právnych predpisov tohto členského štátu bez ohľadu na jej bydlisko, pričom má stále možnosť uzavrieť dobrovoľné poistenie, keď už nie je ďalej povinne poistená.

*Pripomienky predložené Súdnemu dvoru*

27 Komisia Európskych spoločenstiev, ako aj belgická a grécka vláda sa domnievajú, že holandská právna úprava je nezlučiteľná s článkom 13 ods. 1 nariadenia č. 1408/71, ktorý stanovuje, že osoby, na ktoré sa vzťahuje, podliehajú právnym predpisom len jedného členského štátu.

28 Zastávajú názor, že pokiaľ pani van Pommeren-Bourgondiën čiastočne už nepodlieha holandským právnym predpisom, mali by sa na základe článku 13 ods. 2 písm. f) nariadenia č. 1408/71 pre časti sociálneho zabezpečenia, ktoré už nie sú predmetom povinného poistenia, uplatňovať právne predpisy štátu bydliska. Takto sa pani van Pommeren-Bourgondiën nachádza v situácii, v ktorej je závislá na právnych predpisoch sociálneho zabezpečenia dvoch členských štátov, čím je porušené ustanovenie článku 13 ods. 1 tohto nariadenia.

29 Komisia okrem toho uvádza, že článku 13 ods. 2 písm. f) nariadenia č. 1408/71 neodporujú právne predpisy členského štátu, podľa ktorých osoba, ktorá ukončila všetky zárobkové činnosti na jeho území, zostáva poistená na základe týchto predpisov, len ak si tam zachová svoje bydlisko (rozsudok z 11. júna 1998, Kuusijärvi, C-275/96, Zb. s. I-3419, bod 51). Holandské orgány by mohli podľa toho úplne legálne prestať uplatňovať všetky svoje právne predpisy na žalobkyňu, ale nemohli by zachovať jej povinné poistenie vo viacerých častiach holandského sociálneho zabezpečenia a v iných ho zrušiť.

30 Holandská vláda a SVB sa naopak domnievajú, že článku 13 ods. 2 písm. f) nariadenia č. 1408/71 neodporuje, keď právne predpisy členského štátu povinne poisťujú dotknutú osobu iba proti časti rizík, krytých jeho systémom sociálneho zabezpečenia, pokiaľ nevedú k diskriminácii medzi štátnymi príslušníkmi tohto štátu a cudzincami a pokiaľ má dotknutá osoba možnosť dobrovoľného poistenia na pokrytie zvyšných rizík v rámci toho istého systému sociálneho zabezpečenia.

31 Vnútroštátny súd, Komisia a grécka vláda okrem toho poukazujú na nevýhodnejšie poistné podmienky dobrovoľného poistenia v porovnaní s povinným poistením. Táto situácia, ktorá by sa mohla významnejšie dotýkať štátnych príslušníkov iných

členských štátov ako holandských štátnych príslušníkov, je diskriminujúca a porušuje články 12 ES a 39 ES.

32 Holandská vláda sa naopak domnieva, že podmienky poistenia sú rovnaké, ak nie výhodnejšie pre dobrovoľné poistenie ako pre povinné poistenie.

*Odpoveď Súdneho dvora*

33 Ustanovenie článku 13 ods. 2 nariadenia č. 1408/71 má objektívne len určiť, ktoré vnútroštátne právne predpisy platia pre osoby, ktoré sa nachádzajú v jednej zo situácií uvedených v článku 13 ods. 2 písm. a) až f). Cieľom týchto ustanovení nie je stanoviť podmienky, za ktorých osoba má právo alebo povinnosť pristúpiť do systému sociálneho zabezpečenia alebo do určitej časti takého systému. Je vecou vnútroštátnych právnych predpisov každého členského štátu stanoviť tieto podmienky vrátane podmienok pre zánik poistenia (rozsudky z 3. mája 1990, Kits van Heijningen, C-2/89, Zb. s. I-1755, bod 19, a Kuusijärvi, už citovaný, bod 29).

34 Okrem tohto ustanovenia hlavy II nariadenia č. 1408/71, do ktorej patrí článok 13, majú za cieľ nielen vyhnúť sa súčasnému uplatňovaniu viacerých vnútroštátnych právnych úprav a komplikáciám, ktoré z toho môžu vyplynúť, ale aj zabrániť tomu, aby osoby, ktoré spadajú do pôsobnosti tohto nariadenia, boli zbavené ochrany v časti sociálneho zabezpečenia, pretože žiadne právne predpisy nie sú na ne uplatniteľné (rozsudky Kits van Heijningen, už citovaný, bod 12, a Kuusijärvi, už citovaný, bod 28).

35 Z článku 13 ods. 2 písm. f) nariadenia č. 1408/71 však vyplýva, že právne predpisy členského štátu bydliska osoby sa použijú vtedy, keď nie sú na ňu uplatniteľné žiadne iné právne predpisy a najmä, keď právne predpisy, ktorým dotknutá osoba predtým podliehala, sa na ňu prestanú vzťahovať (rozsudok z 3. mája 2001, Komisia/Belgicko, C-347/98, Zb. s. I-3327, body 28 a 29). Teda keď povinné poistenie v sociálnom zabezpečení skončí v jednom členskom štáte, uvedené ustanovenie ukladá poistenie v členskom štáte bydliska.

36 Tieto ustanovenia nepredstavujú vo veci samej prekážku pre to, aby sa holandské právne predpisy naďalej uplatňovali na pani van Pommeren-Bourgondiën. Poistenia, ktoré predtým využívala, môžu totiž so zreteľom na postoj Súdneho dvora, aký zaujal v už citovanom rozsudku Komisia/Belgicko naďalej podliehať holandskému systému sociálneho zabezpečenia. Okolnosť, že časť týchto poistení sa stala dobrovoľnou, nemôže mať za následok zákaz takéhoto pokračujúceho poistenia v systéme pokrývajúcom povinné poistenie.

37 To je dôvod, prečo holandské právne predpisy dávajú možnosť nerezidentom, ktorí ukončili všetky zárobkové činnosti v Holandsku, zostať dobrovoľne poistení na základe právnych predpisov tohto členského štátu v súvislosti s časťou sociálneho zabezpečenia, v ktorej prestali byť povinne poistení.

38 Zásada jednotnosti systému sociálneho zabezpečenia stanovená článkom 13 ods. 1 nariadenia č. 1408/71 nie je teda spochybnená uplatňovaním kritizovaných holandských právnych predpisov v konaní vo veci samej.

39 Aj keď si členské štáty ponechávajú svoju právomoc organizovať svoje systémy sociálneho zabezpečenia, musia pri výkone tejto právomoci prinajmenšom dodržiavať právo Spoločenstva a najmä ustanovenia Zmluvy ES o voľnom pohybe

pracovníkov (rozsudok z 23. novembra 2000, Elsen, C-135/99, Zb. s. I-10409, bod 33). Systém dobrovoľného poistenia musí byť teda zlučiteľný s ustanoveniami článku 39 ES.

40 Podmienka bydliska stanovená holandským zákonodarcom pre pokračovanie povinného poistenia osôb v určitých častiach sociálneho zabezpečenia bude zlučiteľná s článkom 39 ES len vtedy, ak podmienky dobrovoľného poistenia nie sú nevýhodnejšie ako podmienky povinného poistenia pre rovnaké časti sociálneho zabezpečenia, aké platia pre rezidentov.

41 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania však vyplýva, že nerezidenti na základe nových právnych predpisov už nemajú právo byť poistení, dokonca ani dobrovoľne, v systéme rodinných prídavkov, s výhradou čiastočného a dočasného poistenia. Jediní nerezidenti, ktorí majú zachované právo na rodinné prídavky, sú tí, ktorí nadobudli toto právo v predchádzajúcom systéme povinného poistenia. Ak ich najmladšie dieťa dovŕši vek 18 rokov, strácajú definitívne možnosť byť poistení. Pokiaľ teda ide o tieto prídavky, s nerezidentami sa zaobchádza nevýhodnejšie, ako s rezidentmi.

42 Vnútroštátny súd okrem toho tvrdí, ako je uvedené v bode 23 tohto rozsudku, že výška poistného nie je rovnaká pre povinné poistenie rezidentov a dobrovoľné poistenie nerezidentov.

43 Na záver nízke percento dobrovoľných poistení nerezidentov, ktorých povinné poistenie bolo prerušené, svedčí o tom, že dobrovoľné poistenie je málo atraktívne a nerezidenti musia mať ťažkosti pri jeho uplatňovaní.

44 Z vyššie uvedených bodov vyplýva, že sporné holandské právne predpisy v konaní vo veci samej stavajú nerezidentov do menej výhodnej situácie ako rezidentov vo vzťahu k ich pokrytiu sociálnym zabezpečením v Holandsku a na základe tejto skutočnosti zasahujú do slobody pohybu zaručenej článkom 39 ES.

45 Z toho vyplýva, že vnútroštátnemu súdu treba odpovedať tak, že článku 39 ES odporujú právne predpisy členského štátu, na základe ktorých osoba, ktorá ukončila všetky zárobkové činnosti na jeho území, zostáva povinne poistená v určitých častiach sociálneho zabezpečenia, len ak si tam zachová svoje bydlisko, zatiaľ čo táto osoba zostáva na základe právnych predpisov tohto členského štátu povinne poistená v iných častiach sociálneho zabezpečenia, aj keď jej bydlisko sa nachádza v inom členskom štáte, pokiaľ podmienky dobrovoľného poistenia pre časti, v ktorých sa skončilo povinné poistenie, sú nevýhodnejšie ako podmienky povinného poistenia.

## O trovách

46 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

**Článku 39 ES odporujú právne predpisy členského štátu, na základe ktorých osoba, ktorá ukončila všetky zárobkové činnosti na jeho území, zostáva povinne poistená v určitých častiach sociálneho zabezpečenia, len ak si tam zachová svoje bydlisko, zatiaľ čo táto osoba zostáva na základe právnych predpisov tohto členského štátu povinne poistená v iných častiach sociálneho zabezpečenia, aj keď jej bydlisko sa nachádza v inom členskom štáte, pokiaľ podmienky dobrovoľného poistenia pre časti, v ktorých sa skončilo povinné poistenie, sú nevýhodnejšie ako podmienky povinného poistenia.**

Podpisy